

HIV TERMİNOLOJİ SÖZLÜĞÜ

2021

Giriş

Sözcükler insanlar arasındaki iletişimi sağlayan dilin en temel yapı taşıdır. Sözcüklerin insan zihnindeki karşılıkları kullanıldıkları konu, cümle içindeki yerleri gibi birçok değişkene göre farklılık göstermektedir. HIV gibi toplumsal açıdan hala aşılması gereken birçok sorunun bulunduğu özellikli konularda kullanılan sözcükler bazen anlatılmak istenen şeyin maksadını aşıp hiç istenmeyen algıların oluşmasına neden olabilmektedir.

HIV ile olağan yaşam sürelerini sağlıklı bir şekilde yaşayan kişilerin topluma “hasta” olarak tanımlanmasından rahatsızlık duyulmaya başlanması 1985 yılında başlayan HIV serüvenimizde artık kullandığımız dilin tartışmaya açılmasının zamanının geldiği hatta geçmeye başladığını fark etmemizi sağlamıştır.

HIV Terminoloji Çalıştayı sivil toplum, akademi, tıp, kamu gibi birçok farklı disiplinden kişiyi bir araya getirerek zengin bir tartışma alanı yaratmaya fırsat vermiştir. Uzun yıllar ardından Türkiye’de bu kadar farklı alandan kişinin bir araya gelmesine vesile olmuş olması ikincil başarısı olarak karşımıza çıkmaktadır. İki tam gün boyunca günde sekiz saatini aralıksız olarak tartışmalara ayıran tüm katılımcılara, Pozitif Yaşam’ın açtığı bu tartışma alanını sahiplenmeleri ve topluluğun bir çalışması haline getirmelerinden dolayı şükranlarımızı iletiyoruz.

Terminoloji yaşayan, zamana ve olaylara göre farklılaşan canlı bir mekanizmadır. Bu sebeple çalıştay tamamlanmış bir süreç değil yıllarca devam edecek ve zenginleşecek bir tartışmanın ilk adımını oluşturmuştur.

Bu çalıştay ve sözlük ile kimse için mutlak doğru belirlenmemiştir. Çalıştayın ve sözlüğün amacı kullanılan kavramların insan algısındaki karşılıkları ve davranışlara etkisine ışık tutmak, HIV alanında çalışırken seçilen kavramların ne ifade edeceğine dair bir harita oluşturmaktır.

HIV ile yaşayan ve bilinen HIV enfeksiyonu olmayan kişilerin yer aldığı aynı geminin içerisinde birbirimize çarpmadan, birbirimizi incitmeden, ötekileştirmeden birlik içinde yaşayabileceğimiz bir dünyayı inşa etme çabamıza verilen tüm destekler için teşekkür ederiz.

Mehmet Omay

Pozitif Yaşam Derneği Başkanı

Künye

Çalıştay Koordinatörü:	Leyla Yıldız
Hazırlık Ekibi:	Hazal Hartavi
	Polat Yamaner
	Özge Güneri
	Canberk Harmancı
Rapor Tutan:	Esra Erin
Sözlük Derleyen:	Canberk Harmancı

Metodoloji

Çalıştay hazırlık komitesi tarafından günümüzde en sık kullanılan kavramlar bir araya getirilerek gruplandırılmıştır. Katılımcılar çalışma gruplarına bölünerek aynı kavramlar üzerinde eş zamanlı çalışmışlardır. Grup oturumlarının sonunda her grubun kavramlar üzerine önerileri ve tartışmaları dinlenmiş ortak noktalar ve ayrışan noktalar raporlanmıştır. Kavramlar çağrıştırdıkları anlamlar, bu anlamların insan zihnindeki ve davranışlarındaki olumlu ve olumsuz etkileri ve varsa olumsuz etkileri ortadan kaldıracak alternatif yeni kavram önerileri üzerine konuşulmuştur. Her iki çalışma grubuna hekim, kamu kurumu temsilcileri ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri ile aktivistler eşit oranda dağıtılmıştır.

Çalıştay boyunca tüm katkılar hem yazılı hem de görsel olarak kayda alınmış ve deşifre edilmiştir. Yetmiş üç sayfalık konuşma deşifresi ardından kavramlarla ilgili arka plan bilgisi ve önerilen kavramlar bu sözlükte derlenmiştir.

Çalıştay tartışmalarının amacı özellikle yabancı dillerden dilimize yerleşen tüm kavramları Türkçeleştirmek değildir. Katılımcılara beklenti anlatılırken bu kavramların insan zihninde oluşturduğu algılar, bunların davranışa nasıl etki ettiği ve olumsuz anlam ve davranışa neden olan kavramlar yerine nelerin kullanılabilirliği önerilerinin alınmak istendiği anlatılmıştır.

Sözlüğün amacı HIV alanında çalışan hekimler, kamu kurumu çalışanları, sivil toplum profesyonelleri, aktivistler, akademisyenler, medya çalışanları için mutlak doğru içeren kavramlar sunmak değil, kullandıkları kavramların neye karşılık gelebileceğine ve alternatif olarak nelerin kullanılabilirliğine ışık tutmaktır.

Kısaltmalar

AIDS	Edinilmiş İnsan Bağışıklık Yetmezlik Sendromu
HIV	İnsan Bağışıklık Yetmezlik Virüsü
CYBE	Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar
Chemsex	Chemical Seks
Anti-HIV	HIV Antikor Testi
DSÖ	Dünya Sağlık Örgütü
ART	Antiretroviral Tedavi
PrEP	Temas Öncesi Koruma (TÖK)
B=B	Belirlenemeyen = Bulaştırmayan

Kavramlar

Kavram	Öneri
AIDS Taşıyıcısı	AIDS Evresindeki Kişi / AIDS Tablosundaki Kişi / Geç HIV Evresindeki Kişi
Tartışma: “AIDS Taşıyıcısı” kavramı ile ifade edilmek istenen bir insan ise kullanılması gereken doğru kavramlar “AIDS evresindeki kişi”, “AIDS tablosundaki kişi” veya “geç HIV evresindeki kişi” olmalıdır. AIDS, HIV enfeksiyonunun tedavi edilmemesi durumunda bağışıklık yetmezliği kaynaklı fırsatçı enfeksiyon olarak tanımlanan enfeksiyon ve/veya hastalıkların birinin veya birkaçının birlikte görüldüğü bir “dönem”, “evre” veya tablonun adıdır. Bakteri, virüs, mantar veya parazit gibi vücuda yerleşen ve taşınan bir varlık değildir. AIDS ve taşıyıcılık ile ilgili daha geniş tartışmalar için sözlükteki ilgili kavramlara bakınız.	

Kavram	Öneri
HIV'li / AIDS'li	HIV ile Yaşayan Kişi
<p>Tartışma: HIV'li ve AIDS'li kavramları ile doğrudan anlatılmak istenen HIV ile karşılaşmış ve yaşamını HIV enfeksiyonu ile devam ettiren kişilerdir. Buradan hareketle uluslararası kabul görmüş HIV ile yaşayan kişi/ler kavramının kullanılması gerekmektedir. “-li” ekleri ile kişilerin tanımlanmasında anlamsal olarak içselleştirilmiş bir ayrımcılık olduğu düşünülmektedir. “-li” içeren tanımlarla HIV ile yaşayan kişilerin toplumun geri kalanından farklı ve ayrı gösterildiği gözlemlenmektedir. Bu durum yalnız HIV enfeksiyonu ile de sınırlandırılmamaktadır. Kişiler kendilerinden farklı ve ayrı gördükleri pek çok farklı konuda bu eki yaygın olarak kullanabilmektedir.</p>	

Kavram	Öneri
HIV Pozitif	HIV Pozitif / HIV Pozitif Kişi (HIV topluluğu içerisinde sınırlı olacak şekilde Poz / Pozitifler / Pozitif Kişiler)
<p>Tartışma: “HIV Pozitif” doğrudan HIV ile yaşayan kişilerin kendilerini dış dünyada tanımlarken kullandıkları bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. HIV testinin pozitif sonuçlanmasından kaynaklanan kavram topluluk tarafından kabul görmüş bir kavramdır. “HIV ile yaşayan kişiler” kavramı konuşma dilinde telaffuzu zor bir kavram olabilmektedir. Bu sebeple günlük konuşma içerisinde “HIV pozitif”, HIV pozitif kişi/ler” tercih edilen bir kullanımdır. Geniş bir topluluğa HIV enfeksiyonuna dair anlatım yapılırken “HIV ile yaşayan kişiler” kavramının başlangıçta en azından bir kez kullanılmasının önemli olduğu ancak sonrasında “HIV pozitif”, HIV pozitif kişiler” kavramlarının kullanılmasının uygun olduğu düşünülmektedir. Hatta HIV ile yaşayan kişiler veya konuyla ilgilenen topluluk içerisinde “pozitifler”, “pozitif kişiler” kavramları kullanılabilir. Yurt dışında topluluk içi konuşmalarda doğrudan “Poz” kavramının da kullanıldığı fakat bunun Türkçede uygun bir karşılığı olmadığı ifade edilmiştir. Serolojik bir testin sonucundan doğan kavramın sosyal alanlardaki kullanımına dair alternatifler olabilirken özellikle klinik içerisinde (sağlık kuruluşlarında yer alan sağlık çalışanlarının kullandığı dilde) doğru ve ayrımcı olmayan bir kavram olduğu ifade edilmektedir.</p>	

Kavram	Öneri
HIV ile Yaşayan Kişi / Birey	HIV ile Yaşayan Kişi
<p>Tartışma: “Birey” ve “Kişi” kavramlarının kullanılmasında temelde bir ayrımcılık görünmese de “birey” kavramının kullanımının akademide de terk edilmesi, daha soyut bir algı yaratıyor olması nedeniyle “kişi” olarak kullanılması önerilmektedir. Tüm bunlarla birlikte “HIV ile yaşayan birey/ler” kullanımının terk edilmesi şart görülmektedir.</p>	

Kavram	Öneri
AIDS ile Yaşayan Kişi	AIDS Evresindeki Kişi / AIDS Tablosundaki Kişi
<p>Tartışma: Sözlüğün birçok yerinde atıf yapıldığı gibi AIDS, HIV enfeksiyonunun evrelerinden birisidir. Tıbbi olarak kalıcı olmayan, tedavi ile ortadan kalkabilen veya tedaviye erişimin olmadığı durumlarda ölümle sonuçlanan bir dönemdir. İlaç tedavisi gören hiç kimse AIDS evresinde kalarak bir ömür geçirmemektedir. Tüm bu bilgiler ışığında “AIDS ile yaşayan kişi” kavramının tıbben ve anlamsal olarak hatalı bir kavram olduğu düşünülmektedir. Benimsenmesi gereken kavramın “AIDS evresindeki kişi” biraz daha genişletilmek istenirse “AIDS evresinde HIV ile yaşayan kişi/ler” olarak kullanılması önerilmektedir.</p>	

Kavram	Öneri
HIV / AIDS ile Enfekte (Olan) Kişi	HIV ile Yaşayan Kişi / HIV ile Enfekte (Olan) Kişi (Sağlık Camiası İçerisinde)
<p>Tartışma: “HIV/AIDS” yazımı ve kullanımı kesinlikle terk edilmesi gereken bir kullanımdır. “/” ile “HIV” ve “AIDS” in birleştirilerek kullanılması iki kavramı aynılaştırdığı veya birbirini ikame den kavramlar olduğu algısı yaratıldığı sonucuna varılmaktadır. Doğru kullanımın “HIV ve/veya AIDS”, “HIV ve AIDS” olması gerektiği üzerinde görüş birliği bulunmaktadır.</p> <p>“Enfekte” kelimesi İngilizceden doğrudan alınan (bkz. Infected) ancak Türkçede aslında var olmayan bir kelimedir. “Infected” kelimesinden “enfekte” olarak dilimize alınan kelimenin Türkçedeki asıl karşılığı “bulaşmış”tır. “HIV ile enfekte kişi” olarak var olan kullanımda aslında “HIV ile yaşayan kişi” kavramı anlatılmak istenmektedir ve bu kavram herkesin üzerinde mutabık kaldığı bir kavramdır. “Enfekte kişi” kavramının doğrudan tıbbi bir kavram olduğu ve özellikle İngilizce tıbbi kavramların tıp camiası içinde kullanılmasının daha doğru olduğu toplumsal çalışmalarda bu kavramları kullanmaktan kaçınılması gerektiği bir görüş olarak bildirilmiştir. “Enfekte olmak” fiili üzerinden açılan tartışmada enfekte olmanın bir mikroorganizma ile karşılaşmak anlamını taşıdığı belirtilmiştir. Fiil olarak “enfekte olmak” kavramı bir grup tarafından kabul edilebilir olarak görülmüş olsa da bunun için de “HIV ile karşılaşmak”, “HIV edinmek” kavramlarının kullanımının önemine dikkat çekilmiştir.</p> <p>“AIDS ile enfekte olmak” AIDS’in tanımı nedeniyle bilimsel olarak karşılığı olmayan bir kavram olduğu ve kullanımının yanlış olduğu üzerinde görüş birliğine varılmıştır.</p>	

Kavram	Öneri
HIV Enfeksiyonu	HIV Enfeksiyonu
<p>Tartışma: Kişilerin veya doğrudan virüsün tanımlanmasından bağımsız olarak HIV’in insan vücuduna yerleşmesi ile başlayan ve şu anki tıbbi teknoloji ve gerçeklik içerisinde hayat boyu devam eden süreci tanımlarken kullanılması gereken bir kavramdır. “Enfeksiyon” kelimesinin de Türkçe sözlüklere girmiş olsa dahi yabancı kökenli bir kelime olmasından dolayı farklı kullanımlar önerilmiş olsa da tam olarak karşılayacak bir kavram bulunmamaktadır. Enfeksiyon kelimesinin toplum algısında doğrudan anlam ifade etmeyebileceği çekincelerine rağmen Covid-19 pandemisi sonrasında kelime toplum zihninde bir karşılık bulmaya başlamıştır. Tıp camiası dışında toplumsal çalışmalarda kavramın çerçevesi çizilerek ve özellikle “hastalık” kavramından ayrımı yapılarak kullanımı önemlidir.</p>	

Kavram	Öneri
HIV ile Enfekte Olmak / HIV Almak / HIV Vermek / HIV Bulaştırmak / HIV Aktarmak / HIV ile Enfekte Etmek	HIV ile Enfekte Olmak, HIV Edinmek
<p>Tartışma: HIV’in kişinin kendi vücuduna veya kendi vücudundan bir başkasının vücuduna transferini tanımlamak, topluluğun üzerinde en çok tartıştığı noktalardan birisi olduğu gözlemlenmiştir. Bu kavramların kullanımında anlatılmak istenen olay veya olguya göre kavramı şekillendirmek gerektiği üzerinde görüş birliğine yaklaşılmıştır.</p> <p>Kişinin kendi vücuduna virüsün transferi anlatılırken “HIV ile enfekte olmak”, “HIV edinmek” üzerinde en fazla mutabık kalınan kullanımlar olmuştur. “HIV almak” kavramının kullanımı öznellik ve nesnellik ilişkisi içerisinde taraflardan yalnızca birisine sorumluluk yükleyen, bilinçle yapılan veya bir tarafı suçlayan anlamlar taşıyabileceği ve bunun olumsuz algılara sebep olabileceği ifade edilmiştir. Aynı şekilde “HIV vermek” kavramı yine uygun görülmeyen ve arka planında suçlayan bir anlam barındırdığı belirtilmiştir.</p>	

HIV enfeksiyonunun kişiler arasındaki transferini engellemekte sorumluluk taraflardan birisine yüklenmemelidir. Bu transferi engellemek HIV ile yaşayan ve HIV ile yaşamayan kişiler üzerinde eşit dağıtılmış bir sorumlulukla mümkün kılınabilir. Bu sorumluluğun yalnızca HIV ile yaşayan kişilere atfedilmesi, HIV ile yaşıyor olmasına rağmen henüz tanı alarak bunu fark etmeyen kişileri sorumsuz kılacağından bulaş zincirinin kırılmasını imkânsız kılacaktır. Dolayısı ile taraflardan birisini sorumlu tutan “almak” ve “vermek” kavramlarının kullanımı terk edilmesi gerekmektedir.

HIV’in bir bedenden başka bir bedene olan transferi “geçiş” kelimesi ile tanımlanabilir ancak burada “geçirmek” yine taraflardan birini suçlayan bir kullanım olacağından tercih edilmemelidir.

“Bulaş”, “bulaşmak” kavramları üzerinde yapılan tartışmalarda “bulaş” kelimesinin var olmayan bir kelime olduğu ifade edilmiştir. “Bulaşmak” kelimesinin birinci anlamı kirlenmek, ikinci anlamı istenmeyen bir şeye sürülmek, değmek, üçüncü anlamı ise bir hastalık/enfeksiyon etkeninin geçmesi / sirayet etmesidir. İlk anlam içerisinde yer alan “kirlenmek” bir grubun “bulaşmak” kavramının kullanımını doğru bulmamasına neden olmaktadır.

Aynı zamanda belirtmek gerekir ki HIV tanısını yeni alan kişiler destek mekanizmalarına başvurduklarında kötüleşmiş olan psikososyal esenlik hallerini tanımlarken kendilerini “kirlenmiş” olarak ifade etmektedir. Bu düşünceyi besleyen farklı bir hatalı kullanım da negatif olarak sonuçlanmış tıbbi tahlillerin yaygın olarak sağlık çalışanları ve toplum tarafından “temiz” olarak ifade edilmesidir. Dolaylı yoldan negatif sonuçlanmamış tahliller insan zihninde “temiz olmamak”, “kirlenmiş olmak” olarak tezahür etmektedir.

“Bulaştırmak (görece doğru kullanım olarak kabul edilse de)”, “aktarmak”, “geçirmek” gibi kavramlar bilinçli olarak virüsün geçişine neden olmak gibi de anlaşılabilir. Oysa HIV’in kişiler arasında geçişinde HIV ile yaşayan kişi çoğunlukla virüsün kendisinde varlığından bihaberdir, bir kasit veya bilinçli bir geçişe neden olmamaktadır.

Tartışma sırasında “HIV ile enfekte” kavramının tanı almış olsun veya olmasın vücudunda HIV bulunan herkesi ifade ettiği, “HIV ile yaşayan” kavramının ise tanı almış kişileri ifade etmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bu ayrımın HIV ile çalışırken evrenin büyüklüğünü belirlemede önemli olduğu tezi öne sürülmüştür. Ancak, HIV ile enfekte olmanın bilgisine sahip olmak üzerinden bir tanım geliştirirken, bunu “HIV ile enfekte kişiler” ve “HIV ile yaşayan kişiler” biçiminde yapmak açık bir tanımlama sağlamayacaktır. Bir şey ile yaşamak ibaresi, o şey ile yaşandığının farkında olmak ifadesi ile aynı anlamı içermemektedir. Bu ayrımı en iyi yapabilecek tanımlama “bilinen HIV enfeksiyonuna sahip olmak” veya “bilinen HIV enfeksiyonuna sahip olmamak” olabilir. “Bilinen HIV enfeksiyonuna sahip olmak” kişinin HIV tanısı aldığını, birlikte yaşadığı virüs ve ondan kaynaklanan enfeksiyonun farkında olduğunu ifade ederken; “bilinen HIV enfeksiyonuna sahip olmamak” kişinin HIV negatif olduğunu bilmediğini dolayısıyla HIV statüsünün pozitif olabileceğini ifade etmektedir.

“HIV edinmek” kavramının “isteyerek”, “bilinçli” olarak enfeksiyona sahip olmak gibi bir anlam yarattığına dair bir muhalefet şerhi kavram tartışmaları sırasında ifade edildi. Ancak burada şunun altını çizmek gerekir ki HIV’in en yaygın geçiş yollarından birisi olan “korunmasız cinsel birleşmelerde” rızanın inşası ve/veya zorlama yoksa korunmayan her partner kendisini HIV dahil tüm cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlara açık hale getirerek aslında enfeksiyonu bilinçli olarak edinmiş kabul edilebilir.

Kavram	Öneri
AIDS Hastası / AIDS Kurbanı	AIDS evresindeki kişi / AIDS tablosundaki kişi
<p>Tartışma: “AIDS Kurbanı” özellikle medya dilinde en sık karşılaşılan kavramlardan birisidir. Özellikle enfeksiyonun tedavisinin olmadığı dönemlerde HIV ile enfekte olan ve tedaviye erişimi olmadığı için bir süre sonra HIV’e bağlı komplikasyonlar nedeniyle ölümlerin gerçekleştiği 90’lı yıllarda üretilmiş bir söylemdir. Türkiye’de basın yayın kuruluşlarında çalışan niteliksiz yazar, muhabir vb. kişilerin enfeksiyonla ilgili içerik üretirken doğru ve güncel kaynaklara ulaşmadan enfeksiyona dair bilinen yanlışları kullanarak hazırladığı metinlerin manşeti olarak kullanılır. “AIDS kurbanı” kabul edilemez ve terk edilmesi gereken bir kullanımdır. AIDS ile ilgili diğer bölümlerde yapılan tanımlar çerçevesinde “AIDS hastası” kullanımı kavramın anlamı ile örtüşmemektedir ve terk edilmelidir. AIDS bir hastalık değil HIV enfeksiyonunun tedavi edilememesi durumunda gelişen bir evrenin, tablonun veya dönemin adıdır. HIV ile yaşayan kişiler tedaviye erişim sağladıkları sürece olağan yaşam sürelerini sağlıklı yaşayan kişilerdir ve toplumsal açıdan hasta olarak tanımlanmamaktadır.</p>	

Kavram	Öneri
AIDS Riski	HIV ile karşılaşma ihtimali / HIV ile enfekte olma riski / AIDS evresine geçiş riski
<p>Tartışma: “AIDS riski kavramı” anlatılmak istenen olay veya olguya göre tartışılması ve kullanılması gereken bir kavram olduğuna dair görüş birliği bulunmaktadır. Ancak her ihtimalde doğrudan “AIDS riski” şeklinde bir kullanım doğru bulunmamaktadır. Burada ifade edilmek istenen şey virüsle karşılaşmaksa “HIV ile karşılaşma ihtimali”, “HIV ile enfekte olma riski ve/veya ihtimali” kullanımları doğru kullanım olarak belirlenmiştir. “Risk” kelimesindeki negatif anlam katılımcıların “ihtimal” kelimesini benimsemesini doğururken HIV ile enfekte olmak insanların hayatlarında olumsuzlukları ve istedikleri bir durum olmanın ötesinde hızla kesin tedavi (şifa) yöntemlerinin bulunmasını arzuladıkları bir durumdur. HIV var olan tedavilerle olağan yaşam süresinin sağlıklı yaşanabildiği bir enfeksiyon olmakla birlikte vücutta hiç zarar yaratmadığı bilimsel olarak söylenemez. Dolayısı ile kelime anlamı ile zarar uğrama tehlikesi olarak tanımlanan “risk” kavramı kullanılabilir bir kavramdır.</p>	

Kavram	Öneri
AIDS Testi	HIV Testi
<p>Tartışma: AIDS evresi herhangi bir spesifik yöntemle test edilerek koyulan bir tanı değildir. AIDS evresinin geliştiğine kanaat getirebilmek için kişilerin öncelikle HIV ile yaşayıp yaşamadıkları anlaşılmalıdır. Ardından daha spesifik testler ile bağışıklık sisteminin durumu anlaşılmalı ve eğer saptanırsa var olan bağışıklık yetmezliğine dayalı bir fırsatçı enfeksiyon ve/veya hastalığın varlığı sorgulanmalıdır. Bu bahisle hiçbir test kişilerde AIDS tablosunun oluşup oluşmadığını doğrudan gösterememektedir. “AIDS testi” kavramının kullanımı AIDS’in bir hastalık olarak kabul edilmesinin bir tezahürü olarak karşımıza çıkmaktadır ve iki kullanım da terk edilmelidir. Bu kavramla aslında anlatılmak istenen “HIV testi veya testleridir”. HIV’in insan vücudundaki varlığı birden farklı test yöntemi ile belirlenebilir. Bu yöntemler HIV’in genetik materyalleri (antijen), parçacıkları veya virüsle karşılaşıldıktan sonra vücudun ürettiği antikorları saptayabilen farklı çalışma teknikleri olan testlerdir. Bu sebeple testlerin tümü anlatılmak isteniyorsa “HIV testleri”, tek bir testten bahsedilmek isteniyorsa “HIV testi” kavramının kullanımı önerilmektedir.</p>	

Kavram	Öneri
AIDS/HIV Virüsü	HIV
<p>Tartışma: HIV, AIDS'in oluşumuna neden olan İnsan Bağışıklık Yetmezlik Virüsüdür. Virüsün kısaltması İngilizce tam yazımının kısaltması olarak doğrudan Türkçede kullanıma girmiştir. "AIDS virüsü" her ne kadar aralarında neden sonuç ilişkisi bulunsa da doğru bir kullanım değildir. "HIV Virüsü" kısaltmanın kendisinde virüs kelimesi yer aldığı için dil bilgisi kuralları gereği hatalı bir kullanımdır. Virüsün kendisinden doğrudan bahsedilmek isteniyorsa "HIV" in kullanılması yeterlidir.</p>	

Kavram	Öneri
Doğrulanmış HIV Enfeksiyonu	Doğrulanmış HIV Enfeksiyonu / HIV Tanısı
<p>Tartışma: Antikor tayini yöntemi ile yapılan tanı testlerinde düşük bir oranda da olsa yalancı pozitiflikler görülebilmektedir. Bu sebeple uygun yöntem ile doğru sürelerde yapılan HIV testlerinin pozitif sonuçlanması durumunda alınan numune veya yeni alınacak numuneler farklı bir yöntemle doğrulamaya tabi tutulmak zorundadır. Genetik testlerle enfeksiyon tanısı koyulduğu durumlarda doğrulama testlerine bilimsel olarak gerek olmamakla birlikte bu testler tanı testi olarak kabul edilmediğinden standart tanı algoritmasının işlemesi için antikor tayini ve doğrulama testleri yeniden yapılabilir. Kişilerin yaptırmış oldukları antikor testlerinin pozitif sonuçlanması doğrudan tanı alındığı anlamı taşımamaktadır. Bu sebeple bahsedilen durum şüpheli test sonucudur. Doğrulanmış HIV enfeksiyonu kişinin kesin olarak HIV ile yaşadığının tespit edildiği anlamını taşımaktadır. Tıbbi bir kullanım almakla birlikte aradaki ayrımı anlatmak için kullanılabilir. Teknik bilgi paylaşılması gerekli olmayan durumlarda doğrudan HIV tanısının kullanımı önerilmektedir.</p>	

Kavram	Öneri
Şüpheli Temas	Şüpheli Temas, Riskli Davranış, HIV Geçişine Neden Olabilecek Davranış
<p>Tartışma: Şüpheli hukuki olarak kendisinden şüphe edilen, zanlı anlamlarını taşımaktadır. Genel anlamıyla da kuşkulu/kuşkulanan anlamlarını taşımaktadır. Her ne kadar insan zihninde olumsuz bir çağrışım yapsa da HIV'in insanlar arasında yayılımı olumlanmayan hatta yavaşlatılmak/engellenmek istenen bir durum olduğundan tüm kavramların olumlanarak sanki HIV ile yaşamının istenen, beklenen bir durummuş algısı da yaratılmamalıdır. Bu kavram ile anlatılmak istenen HIV geçişine neden olabilecek temas/davranışların tümüdür. HIV'in bulaş ihtimalleri düşünüldüğünde geçiş ihtimali olan temas/davranış sonrası kesin geçişin olduğu söylenememektedir. Bu sebeple virüsün kişiler arası geçebileceği davranışların tümü sonrasında pozitif veya negatif bir test sonucu alınana kadar şüpheli/kuşkulu olarak kabul edilebilir. Bu durumda "şüpheli temas, riskli davranış veya HIV geçişine neden olabilecek davranış" kavramlarının kullanımı önerilmektedir.</p>	

Kavram	Öneri
Korunma / Korunmalı Seks	Korunma / Önlem / Güvenli Cinsel Birleşme (İlişki)
<p>Tartışma: Korunma kişilerin kendisini herhangi bir olumsuzluğa karşı koruması anlamına gelmektedir. Bu bağlamda bilinen HIV enfeksiyonu olmayan kişilerin kendilerine virüsün geçişini engellemek için uyguladığı davranışların tümü korunma olarak tanımlanabilir. HIV ile yaşayan kişilerin tedavi olmadıkları durumda virüsün partnerlerine geçişini engellemek için uyguladıkları davranışların tümü de önlem olarak tanımlanabilir. Bu bahisle HIV alanında virüsün yayılımını engelleyen en etkili davranış tedavi kullanımıdır. Tedavi HIV'in geçişini tamamen durdurmaktadır.</p> <p>Kullanıldığı içeriğe göre farklılık gösterebilecek olmakla birlikte kişinin kendini HIV dâhil tüm cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlara karşı korumasından bahsederken korunma, HIV ile yaşayan kişilerin enfeksiyonu farklı kişilere geçirmemek için aldıkları tedavi dâhil olmak üzere her şey önlem olarak tanımlanabilir. Tüm bunların yanı sıra güvenli cinsel birleşme, HIV geçişini engelleyecek önlemlerin</p>	

alındığı birleşmeler için kullanılabilir. Seks ve cinsel ilişki HIV özelinde kullanılırken tercih edilemeyebilir. HIV geçişini daha spesifikleştirmek için cinsel ilişki gibi geniş bir kavram yerine cinsel birleşme tercih edilebilir.

Kavram	Öneri
Güvenli Seks / Daha Güvenli Seks	Güvenli Cinsellik / Daha Güvenli Cinsellik
<p>Tartışma: CYBE’lerin partnerler arası geçişini tamamen engelleyebilecek bir yöntem bulunmamaktadır. Cinsel sağlık yalnızca HIV enfeksiyonuna indirgenmemelidir. Yaklaşık 30 farklı CYBE etkeni bulunmaktadır. Mevcut bariyer yöntemleri bu enfeksiyonların bir kısmını engelleyebilmekle birlikte bu bariyerin doğru kullanımı ile doğrudan ilişkilidir. Bu bahisle “güvenli” tanımı partnerleri HIV de dahil olmak üzere tüm CYBE’lere karşı tamamen korumamaktadır. Üstelik “güvenli” yalnızca bariyer kullanımına indirgenmemelidir. Buradaki güvenli olma durumu düzenli test yaptırılmasından, ilişkinin istenen partnerle, istenen zamanda ve yerde vb. yaşanması gibi daha geniş bir çatı kavram olarak karşımıza çıkmaktadır.</p>	

Kavram	Öneri
Chemsex	Chemsex
<p>Tartışma: Kimyasal madde etkisi altında cinsel deneyimi anlatan bu terim uluslararası kabul görmüş bir kavramdır. Kısaltma olarak bir öneri geliştirilememekle birlikte kavramın bilinirliği nedeniyle kullanımına devam edilmesi önerilmektedir.</p>	

Kavram	Öneri
Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar	Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar / Cinsel Yolla Aktarılan Enfeksiyonlar
<p>Tartışma: Cinsel yolla bulaşan enfeksiyon etkenleri yerleştikleri bedende doğrudan bir hastalığa neden olmadan uzun süre varlığını sürdürebilir ve bulaştırıcılık özelliğini koruyabilir. Ancak mantar, virüs, bakteri veya parazitlerin vücuda yerleşmesi ile birlikte enfeksiyon süreci başlamaktadır. Bu nedenle Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar doğru bir kullanım olarak tercih edilebilir.</p> <p>Alanda çalışan sosyal çalışmacıların bir bölümü “bulaşan” terimi yerine “aktarılan” kavramını kullandıklarını ifade etmektedir. Aktarımın genetik aktarım çağrışımı yaptığı eleştirisi aktarımın hangi yolla olduğunun spesifik olarak belirtilmiş olduğu gerekçesi ile çürütülmektedir. “Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar” gibi “cinsel yolla aktarılan enfeksiyonlar” da uygun bir kullanım olarak görülmüştür. Ancak burada sözlüğün farklı bölümlerinde de görebileceğiniz gibi benzer kullanımlar için farklı öneriler mevcuttur. Örneğin yakın gelecekte “cinsel yolla geçen enfeksiyonlar” gibi kullanımlarla karşılaşılabiriz.</p> <p>Ek olarak, her riskli davranıştan sonra bedene enfeksiyon etkenleri yerleşmediği ve enfeksiyonun cinsel yolla aktarılması aslında bir ihtimal olduğu için “Cinsel yolla bulaşabilen enfeksiyonlar/Cinsel yolla aktarılabilen enfeksiyonlar” kavramlarının kullanımı da önerilebilir.</p>	

Kavram	Öneri
Negatif Viral Yük	Belirlenemeyen / Saptanamayan Viral Yük
<p>Tartışma: Kavram doğrudan kanda var olan virüs miktarını ölçen testin sonucunu tanımlamaktadır. Bu testler hassasiyet oranlarına göre farklı oranlarda virüs miktarının altını ölçmemektedir. Örneğin 100 kopya duyarlılığındaki bir test kitinde o an numunede 50 kopya virüs olsa dahi pozitiflik ve virüs değeri verilememektedir. Ancak bu durum o an vücutta virüs olmadığı anlamına gelmemektedir.</p>	

Negatif viral yük kavramının kişilerde virüs vücuttan tamamen atılmış gibi algılanabildiği ve tedavi devamlılığın sorgulanmasına veya sonlandırılmasına neden olduğu gözlemlenmiştir. Negatif viral yük kavramının kullanımının kişilerin tedavi devamlılıklarını olumsuz etkileyebileceği ve telafisi zor sağlık sorunlarına yol açabileceği için kullanımının terk edilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Kavram	Öneri
Anti-HIV Testi	HIV Testi
Tartışma: Anti-HIV Eliza test yöntemi ile yapılan ve spesifik olarak HIV antikorlarını saptayan kan testinin adıdır. Antikor ve HIV kelimelerinden türetilmiş tıbbi cihaz terminolojisidir. Sosyal çalışmalarda gerekli olmayan tıbbi bilgilerden kaçınılması yaklaşımıyla kullanımın sağlık profesyonelleri arasında doğru ancak toplumsal faaliyetlerde kaçınılması gerektiği ifade edilmiştir.	

Kavram	Öneri
Tedavi / Kesin Tedavi	Tedavi / Kesin Tedavi (Şifa)
Tartışma: HIV ilaçları virüsün kendini kopyalama veya hücreye girme vb. mekanizmalarını devre dışı bırakarak vücutta kendi kopyalayarak yeniden üretmesini engelleyen molekülleri içeren ilaçlardır. Fakat mevcut moleküller insan vücudunda virüsün yerleştiği tüm dokulara erişememektedir. Bu sebeple virüs tamamen vücuttan dışarı atılamaz ve tedavinin aksatıldığı, düzensiz kullanıldığı veya tamamen bırakıldığı durumlara kendini yeniden kopyalamaya başlar. Dolayısı ile HIV enfeksiyonunda tedavi denildiğinde ilgili moleküllerin hayat boyu kullanımı anlatılmaktadır. Ancak toplum zihninde tedavinin karşılığı enfeksiyon etkenlerinin veya hastalıkların tamamen ortadan kaldırılmasıdır. Bu algı ve gerçeklik karşıtlığı HIV’i konuşurken virüsün tamamen vücuttan ayrılmasını yeniden tanımlamayı gerektirmiştir. Bu amaçla kesin tedavi veya şifa kavramlarının kullanımı önerilmektedir. Şifa kavramının yerleşmesi için kesin tedavi ile birlikte kullanılarak pekiştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.	

Kavram	Öneri
Engelli / Özürlü Kişi	HIV ile İlgili Konularda Kullanılmamalı
Tartışma: Tartışmanın bu bölümünde engelli veya özürlü kavramlarının anlamı değil HIV enfeksiyonu içerisindeki yeri tartışılmıştır. HIV ile yaşadığı ifşa edilen kişilerin çalışma hayatı dışına itilmesi nedeniyle engellilik üzerinden hak kazanılan sosyal haklar veya indirimlerden faydalanma isteğinin gün be gün yaygınlaştığı görülmektedir. HIV enfeksiyonu tıbben engellilik için yeterli derecelendirmeyi sağlamamaktadır. Bunun yanı sıra HIV ile yaşayan kişilerin engellilik hakkı kazanması aslında çalışma hayatı başta olmak üzere birçok alanda birden fazla hak kaybına yaşamlarına yol açacak uygulamalara neden olabilme riski taşımaktadır. Herhangi bir gerekçe ile HIV ile yaşayan kişiler veya enfeksiyon için bu iki kavram kullanılmamalı ve meşrulaştırılmamalıdır.	

Kavram	Öneri
Antiretroviral Tedavi	HIV Tedavisi / HIV İlaç Tedavisi
Tartışma: HIV retrovirüs ailesinden gelmektedir. HIV’e karşı etkili ilaçlara da antiretroviral (ART) adı verilmektedir. Tıbbi bir terim olmasından dolayı yalnızca sağlık çalışanları arasında kullanımı önerilmektedir. Toplumsal çalışmalarda HIV tedavisi veya HIV ilaç tedavisi kavramlarının kullanımı önerilmektedir. Özellikle “HIV ilaç tedavisi” kullanımı kişilerin zihninde enfeksiyonun nasıl tedavi edilebildiğini de canlandırdığı için tavsiye edilmektedir.	

Kavram	Öneri
Ölümcül / Tedavi Edilemez	Kronik / Yönetilebilir
<p>Tartışma: HIV vakalarının ilk raporlandığı yıllarda enfeksiyona neden olan etken henüz belirlenememiş ve etkili bir tedavi geliştirilememiştir. AIDS tablosunun gelişmesine neden olan şeyin bağışıklık yetmezliği olduğu bilinse de buna neden olan enfeksiyon etkeni vakaların bildirilmeye başlanmasından birkaç yıl sonra belirlenebilmiştir. Enfeksiyon etkeninin belirlenmesi sonrasında etkili ilaçların geliştirilmesi de uzun bir süre almıştır. Bu dönemde HIV ile yaşayan ve tedavi olanaklarından yararlanamayan kişilerin önemli bir kısmında HIV'e bağlı fırsatçı enfeksiyonların gelişmesiyle AIDS tablosu görülmüş, bu nedenle hayatlarını kaybetmişlerdir. Bu durum DSÖ tarafından enfeksiyonun “ölümcül” olarak tanımlanmasına neden olmuştur.</p> <p>Enfeksiyon üzerinde etkili olan ilaçların keşfedilmesi ve kullanılmaya başlanması ile birlikte yaşam beklentisi uzamış, yıllar içerisinde gelişen ilaç teknolojisi ile birlikte HIV beklenen yaşam süresinde kısaltmaya neden olmayan bir enfeksiyon haline gelmiştir. Bu sebeple Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından “ölümcül” olarak tanımlanmaktan çıkarılmış ve yaşam boyu süren anlamına gelen “kronik” kavramı ile tanımlanmaya başlamıştır.</p> <p>HIV ilaç tedavisi ile virüs “baskılanarak” enfeksiyon “yönetilebilir” bir hale gelmiştir. Bu bahisle HIV'den bahsederken “ölümcül”, “tedavisiz/tedavisi olmayan/tedavi edilemez” kavramlarının kullanımı tıbbi olarak da hatalı kullanımlar haline gelmiştir. Tüm bu kavramlar yerine HIV “kronik” veya “yönetilebilir” bir enfeksiyon olarak tanımlanmalıdır.</p> <p>Tartışmanın bu bölümünde alanda çalışan sosyal çalışmacılar enfeksiyonun anlatımının pekiştirilmesi için farklı kronik hastalıkları ölçüt olarak kullanılmasını tartışmaya açmıştır. Her ne kadar enfeksiyon veya kronik hastalıklar arasında bir hiyerarşi kurarak bazı hastalık veya enfeksiyonlarla yaşayan kişileri olumsuzlayan bir uygulama gibi görülse de buradaki amacın algıyı yerleştirme ve pekiştirme taşıdığı ve kişiler veya hastalıklar/enfeksiyonlar arasında bir hiyerarşi kurulmadığı vurgusu yapılmıştır. Özellikle yeni tanı alan kişilere verilen danışmanlıklarda tanı sonrası kaygının yönetiminde bu kullanımın oldukça etkili olduğu vurgulanmıştır.</p>	

Kavram	Öneri
Pandemi / Epidemiy	Epidemiy / Salgın
<p>Tartışma: Pandemi bir kıta hatta tüm dünya yüzeyi gibi çok geniş bir alanda yayılan ve etkisini gösteren salgın hastalıklara verilen genel addır. Bir pandeminin varlığının kabul edilebilmesi için nüfusun daha önce karşılaşmadığı bir hastalığın ortaya çıkmış olması, hastalığa sebep olan etkenin insanlara bulaşması ve tehlikeli sonuçlar doğurması ve hastalık etkeninin insanlar arasında kolayca dolaşması ve yayılması gerekmektedir. HIV, DSÖ tarafından pandemi olarak ilan edilmiştir. Bugün Covid-19 ile birlikte dünya üzerinde hala devam eden bir pandemidir.</p> <p>Epidemiy daha dar bir alanda veya bölgede daha önce görülmeyen bir bulaşıcı enfeksiyonun ortaya çıkması ve yayılmasını ifade etmektedir. Dünya üzerinde HIV pandemisinin belli bölgelerde vaka artışı devam ederken bazı bölgelerde de düşüş gösterdiği görülmektedir. İlerleyen yıllarda HIV enfeksiyonu için “pandemiy” kavramının da yeniden tartışmaya açılması gerekebilir. Türkiye için konuşmak gerekirse 2010 yılından itibaren vaka sayılarında görülen artış artık ülkemizde bir epidemiy olduğunu göstermektedir. Fakat bu kavramların çok fazla teknik bilgi ve değerlendirme gerektiriyor olması nedeniyle toplumsal çalışmalarda “salgın” kavramının kullanılması uygun olacaktır.</p> <p>Sivil toplum çalışmalarında HIV enfeksiyonuna dair politika geliştirebilmek ve bunun için gerekli ilgiliyi toplayabilmek için enfeksiyonun epidemiy veya salgın kavramlarının kullanımının yaygınlaşmasının önemine vurgu yapılmaktadır.</p>	

Kavram	Öneri
Riskli Grup/lar	Riskli Davranış/lar
<p>Tartışma: HIV enfeksiyonu alanında çalışırken öncelikle riskin ne olduğunu iyi tanımlamak gerekmektedir. “Risk” kavramı ile ifade edilmek istenen HIV’in kişiler arasındaki geçişidir. Geçişe neden olan şey ise kişiler değil, kişilerin sergiledikleri davranışlardır. Dolayısı ile kişileri diğer bir deyişle ile grupları topyekün “riskli” ilan etmek doğru olan hedeften şaşmamıza ve sonrasında üretilecek çalışmaların amacına uygun yönelik olmamasına neden olmaktadır. Diğer taraftan toplumun bir bölümünü diğer bölümünden ayırmaktadır. Üstelik davranışı göz ardı ederek kişiler üzerinden risk tanımının yapılması toplum tarafından kabul edilen normlarla doğru grupları tespit etmemizi de olanaksız kılacaktır. Seks işçileri üzerinden bir örnek geliştirmek gerekirse “riskli grup” ayrımı yapan çalışmacılar tarafından seks işçileri doğrudan bu gruplar arasında sayılmaktadır. Buna gerekçe olarak cinselliğin meslek olarak seçilmiş olması, partner sayısındaki çeşitlilik gösterilmektedir. Oysa enfeksiyonun seks işçileri aracılığı ile yayıldığı varsayımında noksan olan nokta seks işçilerine enfeksiyonun nasıl geldiğinin tespiti ve nasıl müşterilere geçiş yaptığıdır. Burada riskli olan şey eğer kişiler üzerinden tanımlanacaksa korunmasız cinsel birleşmeyi arzu eden ve/veya zorlayan “müşteriler”dir. Müşteri hem seks işçilerine virüsü geçiren konak hem de seks işçisinden virüsü edinerek daha farklı bir çevrede yayılmasına neden olan kişidir. O halde asıl “riskli grup” seks işçilerinin müşterileri olarak tanımlanmalıdır. Fakat bu tanım yine bir grubu hedef alarak aslolan gerçekliğin gözden kaçmasına neden olacaktır.</p> <p>Riski yaratan şeyin kişiler değil davranışlar olduğu gerçeğini kabul ettiğimizde herhangi bir grubu damgalamadan doğrudan davranış ve bu davranışın nasıl kişilerin kendisi ve partnerleri için güvenli hale getirilebileceğinin anahtarı olacaktır.</p> <p>Tüm bu bilgiler ışığında “riskli gruplar” kavramı çalışma evrenini gerçeklikten uzaklaştıran ve hataların oluşmasına neden olan yanlış bir kullanımdır ve terk edilmelidir. “Riskli davranış” kavramı enfeksiyonun yayılımını durdurmak için bilim insanlarına ve sivil toplum çalışmalarına referans olacak en uygun kavram olarak ifade edilmektedir.</p>	

Kavram	Öneri
HIV ile Savaşmak / Mücadele Etmek / Yok Etmek	Kontrol Altına Almak / Mücadele Etmek / HIV’i bitirmek.
<p>Tartışma: Savaş terminolojisi sağlık yönetimi terminolojisi içerisine nasyonal sosyalizmin (Nazizm) iktidara gelmesi sonrasında ikinci dünya savaşıyla beraber girmiştir. Bugün savaş terminolojisi sağlık yönetimi terminolojisi içerisinde dünyanın en gelişmiş ülkelerinde dahi kullanılmaktadır.</p> <p>HIV yayılımını durdurmak için çalışmazsak virüs, hem bedenleri hem bedenler üzerinde toplumun bir grubunu daha da ileri giderek tüm toplumları alt etme kabiliyetine sahiptir. Bu onun doğasında vardır. Böyle bir kabiliyetin karşısında insanlık olarak birey ve toplum sağlığını muhafaza edebilmek veya virüsten zarar görmesini engelleyebilmek için onunla mücadele etmek gerekmektedir. Savaş terminolojisi içerisinde yer alan kelimelerin sağlık yönetimi terminolojisi içerisinde kullanılması insan zihninde sağlık sorunları ve onlarla yaşayan kişilere yönelik olumsuz bir algı yaratabilmektedir. Ancak burada politik doğruculuğun seviyesini iyi ayarlamak gerekmektedir. Kullandığımız dil ne bir sağlık sorununu ve onunla yaşayan kişileri olumsuzlayacak davranışlara neden olmalı ne de sorunun varlığını ortadan kaldıracak çabayı ve kararlılığı etkilememelidir.</p> <p>Sivil toplum alanında çalışan sosyal çalışmacı ve aktivistlerin bir bölümü HIV’i bitirmek, HIV ile mücadele etmek kavramlarını yukarıda anlatılan gerekçelerle kullanılabilir bulurken bir grup da savaş terminolojisi içerisinde güçlü anlamlar ifade eden “mücadele etmek”, “savaşmak” gibi kavramların kişileri kırılğanlaştırdığını düşünmektedir. “Kontrol” kavramının daha salim bir kullanım olarak önermektedir.</p>	

Kavram	Öneri
PrEP	Temas Öncesi Koruma / TÖK
<p>Tartışma: PrEP (Pre-exposure Prophylaxis) HIV geçişini azaltmak için cinsel ilişki öncesinde kullanılan bir ilaç rejimidir. HIV ilaç tedavisinde kullanılan ilaç kombinasyonları içerisinde yer alan bir molekülün düzenli veya isteğe bağlı kullanımı ile virüsün insan vücuduna tutunması engellenmektedir. 2012 yılında Amerika Birleşik Devletleri Gıda ve İlaç Kurulu (FDA) tarafından kullanımı onaylanan PrEP yöntemi tüm dünyada bu kısaltma ile çok fazla bilinirlik kazanmıştır. PrEP bir ilaç ismi değil önleyici bir yöntem adıdır. Türkçede de bilinirliği her geçen gün artan bu korunma yöntemi için “temas öncesi koruma” kavramı kullanılabilir.</p>	

Kavram	Öneri
B=B	Belirlenemeyen = Bulaştırmayan / Bulaşmayan
<p>Tartışma: HIV ilaç tedavisi ile kanda virüs miktarının saptanamayan seviyeye inmesi sonrasında HIV ile yaşayan kişilerin virüsü partnerlerine bulaştırmadıklarını anlatmaya çalışan bir sivil toplum kampanyasının sloganıdır (Bkz. U=U / Undetectable=Untransmissible).</p> <p>Alanda çalışan sosyal çalışmacı ve aktivistlerin bir bölümü kavramın Belirlenemeyen = Bulaştırmayan olarak kullanımının uygun olduğunu savunmaktadır. Bu savunu içerisinde yer alan temel argüman HIV nedeniyle kendini suçlu hisseden, suçlanan, damgalanan, ötekileştirilen, hak kaybı yaşayan şeyin insan olmasıdır. Kampanyanın yaratıcıları sloganı belirlerken var olan bilimsel bilgiyi insanların özgürleşmesini sağlayacak bir söylem haline getirmektedir. Dolayısı ile “undetectable”, “belirlenemeyen” olarak virüsü tanımlarken bulaş ihtimali nedeniyle yukarıdaki olumsuzlukları yaşayan varlık olan insanı ön plana çıkarmak için “untransmissible” “bulaştırmayan” olarak insanı tanımlayan bir yerden Türkçeye çevrilmiş ve kampanya yaygınlaştırılmaya başlanmıştır.</p> <p>Bir grup sosyal çalışmacı ve aktivist ise etimolojik olarak kavrama yaklaşarak “untransmissible”ı “bulaşmayan” olarak kullanılmasını gerektiğini savunmaktadır. Tartışmanın varış noktası çeviri farklılıkları tartışmaları içerisinde verilmek istenen mesajın kaçırılmaması ve HIV ile yaşayan kişileri özgürleştiren bu bilimsel bilginin yaygınlaşmasının zarar görmemesi olmuştur.</p>	

Kavram	Öneri
Alıcı - Verici	Cinsel İlişkide Aktif veya Pasif
<p>Tartışma: Oral cinsel birleşme sırasında oral birleşmedeki pozisyonların HIV geçiş olasılıkları anlatılmak istenirken kullanılan “alıcı-verici” kavramının danışmanlıklar sırasında veya bilgi notlarında kafa karıştırdığı ve doğru anlamlandırılmadığı gözlemlenmektedir. Başvurucular bu kavramlar ile cinsel birleşmedeki kendi pozisyonlarının neye tekabül ettiğini tanımlayamamaktadır. Diğer taraftan yaygın olarak kullanılan bir kavram olarak da karşımıza çıkmaktadır. Alternatif olarak “aktif veya pasif” kavramlarının kullanımı önerilse de burada da bir grup katılımcı pasif ve verici kavramlarının kişileri toplum ve cinsellik içerisinde toptan pasifize eden bir karşılığı olabileceğini ifade etmektedir. Ayrıca “verici” kavramının Türkçede argo bir kavram olarak da yerleştiği ve özellikle eşcinsel ilişkileri aşağılayan bir anlam üretildiği ifade edilmektedir.</p> <p>Diğer taraftan bir grup cinsel sınıyı alan ve veren olarak kavramı yorumlamak istese de, özellikle penis-anüs veya penis-vajina birleşimlerinde iki tarafın da hem alıcı hem verici olması bir dilemma olarak karşımıza çıkmaktadır.</p> <p>Katılımcılar tarafından topluluk içerisinde alıcı-verici kavramlarının kullanılabilmesi ancak danışmanlık veya farkındalık çalışmaları gibi alanlarda cinsel ilişkide aktif veya pasif kullanımının başvurucular için daha anlamlı olduğu ifade edilmektedir. Çalışma grubunun üzerinde mutabık kaldığı konu daha iyi bir anlatımı bulmak için düşünmeye devam edilmesi gerektiği olmuştur.</p>	

2021